

godine. Događaji zabilježeni u naščkom *Zapisniku* prikazani su kronološki poredani po godinama, ali su u prvom redu vezani uz trajanje same institucije samostana tako da se time ovaj ljetopis može ubrojiti u kronike, koje bilježe neko veće razdoblje, te i u anali, čija je osnovna vremenska jedinica godina. Podaci koji se unose u ovaj ljetopis do polovice 18. stoljeća uglavnom su kratki i službeni da bi zatim postali vrlo opširni i često podijeljeni po mjesecima i tematski. Napose su se bilježila događanja vezana uz život samostanske zajednice, posebno crkveni i vjerski događaji, a posebno svi ostali, politički, gospodarski, vojni itd. Samim time ovi zapisi postali su vrijedan historiografski izvor za proučavanje prošlosti Našica i naščkog kraja. Bogatstvo podataka iz svih područja ljudske djelatnosti svakako će ga učiniti jednim od prvorazrednih povijesnih izvora.

Na kraju knjige nalazi se *Leksikon osoba*. Abecedni popis s kratkim biografskim bilješkama o svim značajnijim imenima koja se spominju u *Zapisniku*. Zatim slijedi kronološki slijedi svih važnijih povijesnih događanja s područja Hrvatske i šireg područja Monarhije od 1699. do 1787. kao pomagalo u rekonstrukciji povijesnih okolnosti u kojima se odvijao život naščkog samostana i župe. Na tom tragu donesen je i popis vladara koji su živjeli u razdoblju koje obuhvaća ova kronika, jednako tako hrvatskih banova, velikih župana virovitičke i požeške županije, zagrebačkih, bosanskih (đakovačkih) i pečuških biskupa, provincijala provincija Bosne Srebrenе do 1757., u kojoj se do tada nalazio naščki samostan, i novoosnovane sv. Ivana Kapistrana. Na kraju ovoga niza nalazi se popis naščkih gvardijana od 1639. do 1788., odnosno od Mihaela iz Nijemaca do Marijana Lanosovića. Radi lakšeg pristupa tekstu priređivači ovog izdanja sastavili su i popise mjera i novčanih jedinica toga vremena, zatim mjera za duljinu, površinu, suhe tvari i tekućine, kao i popise novčanih jedinica te cijena u Hrvatskoj i Slavoniji u 18. stoljeću. Ovaj posljednji dio knjige sastavljen je kao svojevrsno pomagalo svima onima koji će se upustiti u iščitavanje i proučavanje ovoga ljetopisa prvenstveno kao tumač određenih pojmoveva, ali i kao povijesni okvir u kojem treba čitati tekstove *Zapisnika*.

Osvrćući se na kraju na sve ovo što je ranije rečeno *Zapisnik franjevačkog samostana u Našicama* predstavlja se u prvom redu užem stručnom čitateljstvu kao vrijedan izvor za proučavanje različitih područja bogate povijesti grada Našica, cijelog naščkog kraja i naravno, samostana sv. Antuna, kao nezaobilaznog vjerskog, kulturnog, društvenog i gospodarskog centra toga kraja. Na isti način on će naći svoj put i do šireg čitateljstva koje u njemu može pronaći zanimljivi povijesni tekst, odnosno svjedočanstvo o životu jednog vremena. Svakako treba spomenuti da se izdavanjem ovoga sveska *Zapisnika* nastavlja niz izdavanja ljetopisa franjevačkih samostana kontinentalne Hrvatske koji je započeo tiskanjem nekoliko svezaka kronike franjevačkog samostana u Slavonskom Brodu, odnosno Brodu na Savi.

Daniel PATAFTA

SLAVEN BERTOŠA, OSEBUJNO MJESTO AUSTRIJSKE ISTRE: LUPOGLAVSKI KRAJ U SREDNJEM I NOVOM VIJEKU, SREDNJA EUROPA, ZAGREB, 2011., 257 STR.

Knjiga *Osebujno mjesto austrijske Istre: Lupoglavski kraj u srednjem i novom vijeku* istaknutog hrvatskog povjesničara Slavena Bertoše zaista je pravo osvježenje na recentnoj historiografskoj sceni. Naime, kao što i sam autor ističe, područje sjeveroistočne Istre je stalno bivalo u drugom planu kada je riječ o historiografskim istraživanjima te je ova knjiga značajan prilog u monografskoj valorizaciji tog područja, ali i vrijedan poticaj za nastavak sličnih istraživanja.

Formalno, knjiga se sastoji od Predgovora, trinaest zaokruženih poglavlja, popisa izvora i literature, sažetaka na tri jezika, dvaju kazala i bilješke o piscu.

U Predgovoru autor iznosi kao problem znanstvenu zapostavljenost u istraživanjima sjeveroistočne Istre te nedostatak monografiskog izdanja koje bi obrađivalo ovo područje suvremenim znanstvenim pristupom i metodama. Važno je spomenuti autorovu pohvalu inicijativi pokretanja godišnjih skupova na kojima su stručnjaci i istraživači govorili o prostoru Lupoglavštine i Boljunštine s različitih aspekata te pokretanju izdavanja *Zbornika Općine Lupoglav*, čiji je zadatak objaviti spomenuta izlaganja i sačuvati ih za budućnost. Autor također ističe jedan specifikum u nastanku knjige, a to je njegov osobni obilazak terena, koji je rezultirao brojnim slikovnim prilozima.

U prvom poglavlju autor donosi iscrpan, kako i naslov govoriti, "Kronološki pregled historiografije" koja se bavila temom koju obrađuje knjiga. Taj je pregled podijelio u pregled starije historiografije (do 1945.), novije historiografije (od 1945. do 1991.) i suvremene historiografije (nakon 1991.), a u njemu donosi vrlo iscrpne podatke o djelima koji su se makar marginalno doticali lupoglavskog kraja, s punim referencama svakog pojedinog djela danog u bilješkama. Autor je ovaj pregled dodatno preglednim učinio otiskujući sve autore masnim slovima, čime čitatelj kratkim pregledom vrlo jednostavno može zahvatiti horizont najrelevantnijih historiografa. Dodatno su u bilješkama dane i reference u kojima je moguće pronaći dodatne informacije o svakome od tih autora. Sve to zajedno predstavlja vrlo koristan alat svakome budućemu istraživaču koji bude kretao u istraživanje ne samo ovog područja, već i čitave Pazinske knežije, ali i šireg područja.

Drugo poglavlje, naslovljeno "Teme iz srednjovjekovne i novovjekovne prošlosti", sastoji se od dva dijela. Prvi nudi kratak prikaz Općine Lupoglav prema administrativnoj pripadnosti, geografskom položaju, broju stanovnika, crkvenoj pripadnosti i određenju samog područja u odnosu na povjesni razvitak naselja. Drugi dio predstavlja povjesni pregled vlastodržaca lupoglavskog kaštela i najvažnijih podataka koje pronalazimo u povjesnim vrelima.

Tema je trećeg, obujmom najkraćeg, poglavlja "Lupoglavska buna 1847. godine". Autor donosi osnovne podatke o uzrocima, pokretačima i kratkom tijeku bune te njenom gušenju.

Četvrto i peto poglavlje nastalo je oslanjanjem na najvažniji povjesni izvor za tematizirano područje, a to je djelo Camilla De Franceschija "I castelli della Val d'Arsa" ("Kašteli Raške doline"). Peto je poglavlje tako naslovljeno "Camillo De Franceschi i njegov opis područja Lupoglava", a donosi opširniji pregled povijesti lupoglavskog kaštela koji se oslanja na prvi dio spomenute De Franceschijeve rasprave. Drugi dio te rasprave bio je temelj za šesto poglavlje: "Camillo De Franceschi i njegov opis područja Boljuna i Vranje", a koje donosi iscrpan pregled povijesti navedenoga područja.

Šesto je poglavlje, "Migracijski kontakti Lupoglava, Boljuna, Vranje i Učke s Pulom (XVII.–XIX. stoljeće)", zapravo na neki način i očekivani prilog, budući da je autor mnoga svoja prijašnja istraživanja upravo posvetio migracijskim kontaktima i smjerovima vezanima uz grad Pulu. Tako je na temelju puljskih matičnih knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih te popisa krizmanika istražio broj doseljenika u Pulu iz naselja navedenih u naslovu, koje se iz njih mogu iščitati u razdoblju od 1613. do 1817. Kao prilog autor je objavio i cjeloviti popis svih tih doseljenika, kako su navedeni u izvorima.

Oslanjanje na izvorni arhivski materijal nastavilo se i svoj vrhunac dobilo u formalnom i sadržajnom središtu knjige, sa sedmim poglavljem, "Mletačka pljačka kaštela Lupoglava". Autor je u ovom poglavlju predstavio skup dokumenata pronađenih u Državnom arhivu u Veneciji (*Archivio di Stato di Venezia*), a koji se tiču pljačke lupoglavskog kaštela i procesa koji se vodio još godinama nakon njega, vezano uz mletačko obeštećenje opljačkanih austrijskih podanika. Nakon opširnog opisa konteksta samog povjesnog događaja i iscrpnog prezentiranja procesa na temelju izvorne arhivske građe, autor je uložio dodatni napor i priredio prijepis svih sedamnaest dokumenata. Sasvim

je nepotrebno naglašavati koliko je važno ovakvo objavljivanje primarnih izvora, napose kada je riječ o širem čitateljstvu teže dostupnim materijalima.

U sljedećem je poglavlju, „Prodaja lupoglavskog kaštela (1895.)”, autor ostao na istoj liniji, otisavši još i korak dalje: osim uvodnog dijela i prezentiranja dokumenata koji se tiču prodaje kaštela Lupoglav te izrade prijepisa, priredio je za tisak i faksimil dokumenta o prodaji te popratnih crteža lupoglavskog kaštela koji su njemu bili priloženi.

Pravo iznenađenje u izboru i pristupu arhivskim dokumentima predstavlja deveto poglavlje, „Prometne prilike na Lupoglavštini i Boljunštini u XIX. stoljeću”. Autor je analizirao i prezentirao tri arhivska dokumenta: topografsku skicu okruga Buzet iz 1868., topografsku skicu ceste Buzet – Roč – Lupoglav – Vranja iz 1868. te nacrt ceste preko Učke. Autor je za objavljivanje priredio i sva tri dokumenta (crteža).

Za povijest okoliša, koja je odnedavno i kod nas počela dobivati zasluženu pozornost među povjesničarima, sljedeće je poglavlje – „Crtice iz prošlosti Učke” – značajan prilog. U njemu autor raspravlja o percepciji, značenju i mjestu planinskog masiva Učke kroz povijest.

Posljednja tri poglavlja dijele jednaku strukturu, a sadrže povijesni pregled preostalog dijela lupoglavskog kraja: sela Brest i Semić te grupacije zaselaka Lesišćinu. Jedanaesto poglavlje nosi naslov „Prošlost Bresta pod Učkom” i donosi pregled prošlosti tog sela od prapovijesti do novog vijeka. Posebice treba istaknuti prvi dio ovog priloga, u kojemu je autor detaljno opisao pećine oko sela, a opise popratio vlastitim i fotografijama Nenada Kuzmanovića te vrlo interesantnim crtežima tlocrta i presjeka pojedinih spilja. U dvanaestom poglavlju, „Selo Semić u srednjem i novom vijeku”, autor se zbog nedostatka materijalnih ostataka tek osvrće na prapovijesno doba, a nudi pregled srednovjekovne i novovjekovne povijesti ovog sela. Posljednje poglavlje, naslovljeno „Iz prošlosti Lesišćine” sadrži povijesne teme iz srednjeg i novog vijeka za ovu skupinu zaselaka na lupoglavskom području. Sva tri poglavlja strukturalno prate istu okosnicu, pri čemu se nakon općeg uvodnog dijela i osvrta na prapovijesno razdoblje (osim Lesišćine), razmatra srednji i novi vijek tih područja i to prvenstveno na temelju urbara i urbarijalnih podavanja. Nakon toga slijedi osvrt na ratove i pustošenja koji su zahvatili te krajeve, probleme oko spornih (nepodijeljenih) područja na samoj granici austrijskog i mletačkog dijela Istre (tzv. diferencije) i podatke koje nam nude matične knjige.

Kao zasebno poglavlje možemo uzeti i popis izvora i literature, pri čemu osobitu pažnju treba svrnuti na popis dosad neobjavljenih izvora iz triju arhiva (Archivio di Stato di Venezia, Državni Arhiv u Rijeci i Državni arhiv u Pazinu). Od objavljenih izvora, autor nudi popis njih četrnaest korištenih. Na kraju navodi popis literature od ukupno 103 bibliografske jedinice; međutim, treba istaknuti da se pažljivijim čitanjem navoda u bilješkama kroz knjigu, može pronaći i nekoliko bibliografskih jedinica koje nisu navedene u ovom završnom popisu. Stoga, u svakom slučaju, broj korištenih izvora i literature predstavlja zaista impresivan arhivski i knjižni korpus koji je autor obradio za svrhu pisanja ove knjige.

Dana su i tri opsežna sažetka – na talijanskome, engleskome i njemačkome jeziku, čime knjiga postaje interesantna i stranom čitateljstvu, barem u onoj mjeri da se ono upozna sa sadržajem knjige i kratkom poviješću lupoglavskog kraja.

Knjiga je dodatno opremljena vrlo korisnim Kazalom zemljopisnih naziva te Kazalom osbnih imena. Naposljetku je dana i Bilješka o piscu, što je vrlo pohvalna praksa, budući da čitatelj stječe osnovne informacije o samome autoru, čime i knjigu smješta u jedan poseban kontekst znanstvenih naporova i interesa.

Čitatelj koji knjigu čita u dahu može steći dojam da dolazi do čestih ponavljanja i preklapanja u sadržaju; međutim, treba istaknuti da je to bilo nemoguće izbjegći uslijed istih povijesnih okolnosti pojedinih područja unutar lupoglavskog kraja, a da se zadrži zaokruženost svakoga poglavlja. Ta je cijena bila nužna za krajnji rezultat: svako se od trinaest poglavlja može čitati kao zaokružena,

zasebna cjelina, koja nudi potpunu i jasnu informaciju o temi kojoj je poglavlje posvećeno. Tako se knjigu može početi čitati od bilo kojeg poglavlja, prema osobnim istraživačkim preferencijama.

Ova je knjiga bez ikakve sumnje značajan prilog u sastavljanju povjesnog mozaika Istre i nezaobilazna referenca u svakoj budućoj povjesnoj sintezi koja se bude dotala prostora zapadne Hrvatske.

Igor ETEROVIĆ

RADOVI ZAVODA ZA ZNANSTVENI RAD U VARAŽDINU, BR. 22, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK MIROSLAV ŠICEL, ZAGREB-VARAŽDIN, 2011., STR. 290

Radovi sa znanstvenog skupa posvećenog obilježavanju 20. obljetnice smrti akademika Mirka Maleza

Nakon uvodne dobrodošlice gradonačelnika Ivana dipl. ing. Milorad Batinić, započinje cjelina sa znanstvenim radovima.

Autorica prvog članka *Društveno-gospodarski razvoj Ivana od 1918. do 1941. godine* Suzana Jagić rekonstruira određene aspekte povjesnog razvoja Ivana tijekom međuratnog razdoblja s kratkim osvrtom na razdoblje do kraja 40-ih godina 20. stoljeća. Sljedeći članak autora Marijana Kraša *Djetinjstvo i mladost Mirka Maleza 1924.-1948.* piše o mlađenачkom životu Maleza u rodnome Ivancu od 1924. do odlaska na studij geologije u Zagreb 1948. godine. Roman Ozimec i Hrvoje Cvitanović napisali su članak *Speleološko djelovanje Mirka Maleza* u kojem obrađuju speleološka istraživanja koje je akademika M. Malez započeo od 1946. godine. U idućem radu autora Željka Tomičića *Akademik Mirko Malez – pionir hrvatske speleoarheologije* riječ je o djelatnosti M. Maleza kao speleologa unutar kojeg autor prepoznaje zanimanje i za arheologiju. Sljedeći članak Mladena Garašića *Doprinosi akademika Mirka Maleza hrvatskoj speleologiji* analizira Malezov doprinos koji ga je učinio jednim od hrvatskih najpoznatijih speleologa 20. stoljeća. Idući članak napisao je Eduard Kušen pod nazivom *Mirko Malez u ivanečkim kalendarima*. U sljedećem članku *Biokulturalni aspekti epigravetijenske okupacije sloja B/s nalazišta Šandalja II* autori Ivor Janković, James C. M. Ahern, Ivor Karavanić i Fred H. Smith analiziraju ljudske kosturne ostatke i epigravetijenske nalaze sloja B/s u nalazište Šandalja II. Idući članak *Speleološki objekti planinskih masiva SZ Hrvatske* napisali su Roman Ozimec i Dubravko Šincek. Oni obrazlažu rezultate istraživanja geološke građe sjeverozapadne Hrvatske. Članak *Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti uz 150. obljetnicu osnutka akademije i četvrt stoljeća djelovanja njezina Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu* napisao je Franjo Šanjek. Posljednji rad *Varaždin u vrijeme Države Slovenaca, Hrvata i Srba – od 29. listopada do 1. prosinca 1918. godine* autora Vladimira Huzjana prikazana su društveno-politička zbivanja na području grada Varaždina za vrijeme trajanja, neposredno prije i poslije Države SHS.

Iva POTOČNIK

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistry

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen VII. / Broj 7
Zagreb - Samobor 2011.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Sekcija za gospodarsku povijest Hrvatskog nacionalnog odbora za povjesne znanosti Zagreb
(moderator: Hrvoje Petrić)

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: doc. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Urednici / Editors-in-chief:

Hrvoje Petrić, Drago Roksandić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (*Zagreb, Hrvatska*), Daniel Barić (*Le Havre-Pariz, Francuska*), Slaven Bertoša (*Pula, Hrvatska*), Zrinka Blažević (*Zagreb, Hrvatska*), Tatjana Buklijaš (*Cambridge, UK*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (*Zagreb, Hrvatska*), Paul Hirt (*Tempe, SAD*), Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Halil Čalcić (*Ankara, Turska*), Egidio Ivetić (*Padova, Italija*), Silvije Jerčinović (*Križevci, Hrvatska*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*), Marino Manin (*Zagreb, Hrvatska*), Christof Mauch (*München, Njemačka*), Kristina Milković (*Zagreb, Hrvatska*), Ivan Mirnik (*Zagreb, Hrvatska*), Mirjana Morosini Dominick (*Washington D.C., SAD*), Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Zagreb, Hrvatska*), Lajos Rácz (*Szeged, Mađarska*), Gordana Ravančić (*Zagreb, Hrvatska*), Marko Šarić (*Zagreb, Hrvatska*), Mladen Tomorad (*Zagreb, Hrvatska*), Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (*Slavonski Brod, Hrvatska*), Zlata Živaković Kerže (*Osijek, Hrvatska*)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN:

1845-5867

Tisk i prijelom/ Layout and print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2011.

Adresa uredništva / Mailing address:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@inet.hr

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

PRIKAZI KNJIGA

Gyulai Eva, Horvath Zita, Turbuly Eva, Gospodarstvo i društvo međimurskog vlastelinstva u 17-18. stoljeću (Andreja Talan)	140
Joan Dunayer, Specizam, Diskriminacija na osnovi vrste (Tomislav Krznar)	142
Podravina, Časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. IX, broj 17 (Tomislav Krznar)	145
Podravina, Časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. IX, broj 18 (Tomislav Krznar)	148
Tomislav Krznar, Bioetički mozaik (Hrvoje Jurić)	150
Ian G. Simmons, Globalna povijest okoliša: od 10000. pr. Kr. do 2000. n. Kr. (Aleksandra Đurić)	151
J. Donald Hughes, Što je povijest okoliša? (Aleksandra Đurić)	154
Zapisnik franjevačkog samostana u Našicama. Knjiga I (1739. – 1787.) (Danijel Patafta)	156
Slaven Bertoša, Osebujno mjesto austrijske Istre: Lupoglavski kraj u srednjem i novom vijeku (Igor Eterović)	158
Radovi Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, br. 22 (Iva Potočnik)	161
Historia Varasdiensis. Časopis za varaždinsku povjesnicu br. 1 (Iva Potočnik)	162
Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, br. 42 (Igor Razum)	163
Prostorno planiranje u Jugoistočnoj Europi (Do Drugog svetskog rata) (Marko Šarić).....	165
Molve – ljudi, selo i okoliš u dugom trajanju, društvo za povjesnicu i starine (Dragutin Feletar)	168
ZNANSTVENI SKUPOVI	170
UPUTE SURADNICIMA / INSTRUCTIONS TO CONTRIBUTORS	179

Popis suradnika u časopisu »Ekonomika i ekohistorija«, broj 7 (2011.):

Karl Kaser, Universität Graz

Drago Roksandić, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Daniel Barić, Université François-Rabelais, Tours

Hrvoje Petrić, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Zoltán Hajdú, Centre for Regional Studie, Hungarian Academy of Sciences, Pečuh

Mira Kolar-Dimitrijević, Draškovićeva 23, Zagreb

Harald Heppner, Universität Graz

Nataša Kolar, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož

Željko Holjevac, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Igor Žiberna, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru

Mirela Slukan Altić, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb

Ljudevit Tropan, Hrvatske vode Zagreb

Andreja Talan, student, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Tomislav Krznar, Veleučilište u Karlovcu

Hrvoje Jurić, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Aleksandra Đurić, Sveučilište Eötvös Loránd u Budimpešti

Dragutin Feletar, član suradnik HAZU, Zagreb-Koprivnica

Daniel Patafta, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Igor Eterović, Lovran

Iva Potočnik, Varaždin

Igor Razum, student, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Marko Šarić, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Vladimir Šadek, Koprivničko-križevačka županija

Csaba G. Kiss, Sveučilište Eötvös Loránd u Budimpešti

Vjeran Kursar, Filozofski fakultet, Zagreb

Ekonomiku i ekohistoriju referiraju:

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA